

IOSS-erikord

IOSS EHK ÜHENDUSEVÄLISEST RIIGIST IMPORDITUD KAUBA KAUGMÜÜGI ERIKORD

Alates 1. juulist 2021. a kaotatakse käibemaksuvabastus kuni 22 euro väärtusega kaubasaadetiste importimisel. Väikese väärtusega kaubasaadetiste impordikäibemaksu deklareerimise lihtsustamiseks kehtestatakse ühendusevälisest riigist imporditud kauba kaugmüügi erikord (IOSS erikord).

Lõpptarbijatele mõeldud saadetiste ühendusevälisest riigist sujuvamalt tellijani toimetamiseks kehtestatakse erikord sellise kauba impordilt käibemaksu deklareerimiseks ja tasumiseks. Selleks, et tellija ei peaks kauba ELi saabumisel esitama tollideklaratsiooni ja tasuma käibemaksu, saavad kauba müüjad võimaluse rakendada IOSS erikorda, kogudes ostjalt kauba eest tasumisel ka käibemaksu ning deklareerides selle maksuhaldurile ise ostja asemel igakuiselt esitatavas IOSS deklaratsioonis.

IOSS erikorda kohaldatakse ELis asuvale lõpptarbijale imporditavatele kaubasaadetistele, mis ostumüügi lepingu sõlmimise hetkel asuvad ühendusevälises riigis, mille tegelik väärtus ei ületa 150 eurot ja mida ei maksustata aktsiisiga. Tegelik väärtus koosneb ELi territooriumile ekspordiks müüdava kauba hinnast **ilma transpordi- ja kindlustuskuludeta** (välja arvatud juhul, kui need kulud sisalduvad hinnas ja neid ei ole ostjale esitataval arvel eraldi märgitud) ning muudest maksudest ja tasudest, mida toll saab asjakohaste dokumentide abil kindlaks teha.

IOSS erikord võimaldab müüjal lisada kauba müügihinnale importimisel tasumisele kuuluva käibemaksu juba müügitehingu toimumise ajal ning seetõttu ei teki ostjal kauba kättesaamisel üldjuhul täiendavat maksukohustust.

IOSS erikord lihtsustab ettevõtja käibemaksukohustusi – erikorraga liitunud ettevõtja saab registreerida ennast erikorra kasutajaks ning deklareerida ja maksta kõigi erikorraga hõlmatud kaupade importimisel käibemaksu ühes liikmesriigis (registreerimisliikmesriigis) selle asemel, et tasuda käibemaks importimise hetkel igas liikmesriigis, kuhu kaubad imporditakse.

IOSS erikorda saavad kasutada maksukohustuslased, kes tegelevad ühendusevälistest riikidest imporditud kaupade kaugmüügiga ELis asuvatele lõpptarbijatele. Kui IOSS erikorda soovib kasutada ühendusevälise riigi ettevõtja, kellel puudub ELis asu- või tegevuskoht, siis tema saab seda erikorda kasutada vahendaja kaudu, kes on kohustatud vahendatava eest ja nimel täitma erikorras sätestatud kohustusi. Erandina ei pea vahendajat määrama kaugmüügiga tegelev sellise ühendusevälise riigi isik, kelle asukohariigiga on EL sõlminud käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitleva vastastikuse abi lepingu. Praegu on ELil niisugune leping sõlmitud üksnes Norraga. Eestis on vahendajana õigus tegutseda isikul, kes on maksevõimeline, laitmatu mainega ning kellel ei ole maksuvõlga.

Kokkuvõttes peaks ELis asuvate lõpptarbijate poolt imporditavalt kaubalt käibemaksu deklareerimine ja maksmine IOSS erikorda kasutava ühendusevälise riigi ettevõtja puhul toimuma järgmiselt:

1. ühendusevälise riigi ettevõtja (e-pood) valib ühes ELi riigis vahendaja, kes tema eest ja nimel hakkab esitama IOSS käibedeklaratsioone, kus on deklareeritud kõigisse tarbimisliikmesriikidesse müüdud kaupade käibed;
2. e-pood edastab vahendajale kaupade müügi hetkel ostjate poolt tasutud käibemaksu puudutava info;
3. vahendaja koostab e-poelt saadud andmete põhjal imporditud kauba kaugmüügi käibedeklaratsiooni (IOSS käibedeklaratsiooni) käibe tekkimise kuule järgneva kuu lõpuks ning esitab selle deklaratsiooni ja tasub deklaratsiooni esitamise tähtajaks käibemaksu oma registreerimisriigi maksuhaldurile (Eestis registreeritud vahendaja Eesti maksuhaldurile).

Kaupade tollivormistus võib toimuda ükskõik millises ELi riigis (mitte tingimata selles riigis, kus esitatakse IOSS-deklaratsioon), need ei ole omavahel seotud toimingud. Ühendusevälise riigi e-pood ei pea ennast eraldi registreerima maksukohustuslaseks ega omama EORI-numbrit.

Kaupade import (vabasse ringlusse lubamine) on käibemaksust vabastatud **tingimusel, et tollideklaratsioonis esitatakse kehtiv IOSS-number (IM-number ehk importööri number)**. [Euroopa Komisjoni veebilehel](#) on põhjalikult selgitatud IOSS erikorra rakendamist ning muuhulgas on seal kirjas (vastusena küsimusele "Mida te peate tegema, kui kasutate IOSS erikorda"), et erikorra rakendaja (importöör või internetipõhine kauplemiskoht) peab andma kaupade tollivormistusega tegelevale isikule kogu tollivormistuseks vajaliku informatsiooni, **sealhulgas importööri kehtiva IOSS-numbri**.

Sama selgituse leiab ka [Euroopa Liidu Väljaannete Talituse veebilehel](#) olevast Euroopa Komisjoni koostatud artiklist "Kõik, mida peate teadma ühendusevälisest riigist imporditud kauba kaugmüügi erikorra IOSS kohta", mis sellel veebilehel on kättesaadav ka eesti keeles.

IOSS-numbrite andmebaas ei ole avalik, see on kättesaadav vaid tolliasutustele, kes kontrollivad numbri kehtivust automaatselt selle andmebaasi alusel. Kui tollideklaratsioonil märgitud number on kehtiv, lubab toll imporditava kauba vabasse ringlusse ilma käibemaksu tasumist nõudmata. Kaupa tollile deklareeriv isik (nt postioperaator, kullerfirma, tolliagent jne) ise ei saa kontrollida IOSS-numbri kehtivust.

Lisainfo

[Kuidas saavad eraisikud deklareerida IOSS-erikorra kasutajana registreeritud veebipoelt soetatud kauba](#)

Viimati uuendatud 03.11.2021